Debrecen 1894. **XXI. évfolyam 196. sz.** **Szombat, augusztus 25.**

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

MKL. MŰSZAKI KÖNYVTÁR

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Fő-tér, Simonffy-ház a városházával szemben

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Érthető hogy.

(Még egyszer Ugron Gáborról.)

Debrecen, augusztus 24.

(T.) „Dühösek a mézeskalácsosok!“ Szokásmondás ez a kath. bucsujárók közt, mikor a bucsujárás nem sikerül. Ez a szokásmondás pedig nem fejelágyára esett s a politikai bucsujárás ha nem sükerül, az árucikkük kelendőségének nem örvendhető politikai mézeskalácsosok szintén dühösek szoktak lenni.

Ha jól emlékezik az igen tisztelt olvasó, csak nem régen részesült az efféle bucsujárások látványosságában, mikor tudniillik a polgári házasság eretnekségét szivükbe nem vehető keresztes lovagok, hiveiknek ide oda csődítésébe belesültek s a bucsujárás nem sükerülésének miatta roppant haragot és indolenciát tanusitottak a más véleményük iránt. — Fenyegetőztek kárhozattal, egyházi átokkal, a pokolnak felidézésével és mindenféle kezükügyében álló szerszámmal, de mivel hogy ezen szerszámok az alvinci ismert kovás-puskájaként mindannyian csütörtököt mondtak a cselekvésbeli tehetetlenség még rémségesebb toll- és szószátyár harccá változott.

Korszakot alkotó ügyünk ezen diadal fényes áradatában, jelenleg az Ugron Gábor és Kaas mézeskalácsos uraimék sötét alakjai hadonásznak a legjobban, és pedig Wekerlében látván saját kudarcuk legkiválóbb előmozditó okát. Megy tehát Ugron Gábor mézeskalácsos uram Szatmárra, hogy ott öntse ki Wekerlét gyülölő lelkének egész keservét, Kaas mézeskalácsos uram pedig tollat ragad és csordultig önti epével a konzervativ ultramontán ujságoknak betük helyett könnyeket izzadó hasábjait.

Elmondja ez a két bukott mézeskalácsos Wekerlét mindennek, csak becsületes embernek nem. — Kuruzsolónak, szemfényvesztőnek, varázsolónak sat. amely titulusok nem mondjuk hogy a nagy pénzügyérnek és munkás reformátornak, a gyengébbek előtt nem ártanának, ha nem előzte volna meg Wekerlét Jézus Krisztus, ez az isteni reformátor, kit az irástudók és farizeusok, hasonló titulusokkal illetének. Ezt azonban megirván a biblia és a történelem, a cim dicsőségére válik azoknak, kik a reformok terén Krisztus urunkat követik.

Ugron és Kaas Ivor mézeskalácsos uraimék azonban a sötétség királyát megengesztelni vélik azon ténynyel ha Wekerle kiátkozott miniszterelnökőt a miniszterelnöki székről lebuktatják s a mai kormány helyébe Apponyi Albert nagy szellemet s önmagukat ültetik föl. Egyéb kivánságuk mai napság nincs.

Wekerle a népnyuzó, az adókivető, az ország vagyonát elharácsoló és mindeneket tönkrejuttató halálmadár a dühöngő mézeskalácsosok hangjának központja, de amin nem is lehet nagyon csodálkozni, mivel hogy hát Wekerle most a miniszterelnök s ő áll a dühöngő mézeskalácsosok utjába, akik rögtön kiengesztelődnének és bünös fejére Istenáldását kérnék, ha átadná nekik a kormánypálcát.

„Le Wekerlével!“ Igy kezdődik most az irástudók és farizeusok miatyánkja, csak az a siralmas rájuk nézve, hogy a hivek igen kis száma mondja utánuk, mert abban tökéletesen igazuk van, hogy a nagy kuruzsoló (amint 1848-ban az ellenségek Kossuthot is nevezték) egy kicsit bizony megbüvölte az ország népét, amit, megengedjük, hogy itt Magyarországban csodaszámba lehet venni.

Pedig hogy a pálinka árát fölemelte, amit Kaas Ivor leginkább szemére hány, bizony bizony nagy vétke, de talán még nagyobb hogy a deficitet megszüntette, sőt kilehet mondani kereken, hogy legnagyobb bünei közé ez tartozik. Ha Wekerle a mézeskalácsosok nagy indignációjára ezt nem teszi, mai népszerüségét el nem éri, fejszéje a polgári házasság nagy fájában benne marad és a bucsujárás a mézeskalácsosok részére másként üt ki. Ámde nem igy történvén majsztramék dühösek.

— **Belföldi hirek.** (A csongrádi uj főispán.) A B H. arról értesül, hogy a belügyminiszter előterjesztésére ő felsége Tallián Béla lemondását a csongrádmegyei főispánságról elfogadta, legfelsőbb kitüntetéssel jutalmazván e

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

A halál előtt.

Végem közel van, int az óra
Hogy elzengjem végső dalom,
Kopott, unalmas mint a többi
Egy hangja van: a fájdalom.

Miért szegény szivem sóvárgott,
Gyönyöröd, üdvöd szerelem,
Tavasz virágot hintő álma
Nem volt enyém egy percre sem.

Mint számüzött bus idegenbe,
Bolyongtam sötét utamon,
És siromon, ha meghalok majd
Se nyilik virág, jól tudom.

S oh mégis jó lesz ott pihenni,
A hol csalódás, bu nem ér,
Hol mindent elfelejt a lelkem,
S a boldog nirvanába tér.

Hol nem kisért a kinos önvád,
— Hü társam át egy életen
S gunyos kacajod szép szerelmem
Nem hallom a sir mélyiben.

Nevem elvész a semmiségbe,
Fáklyát nem gyujt neki a hir,
Gyönyör lesz a halálba menni,
Köszöntlek üdvözölve sir!

Baló Tasziló.

Gyors fényképek.

(Felvéve a jegenyei fürdőben.)

A lumpok.

Te Feri! A keserves mivoltját a cincogó lószőrös fádnak! Hisz az a bizonyos ábécé-t magoló tyuk valóságos bölcs volt hozzád képest. Ne riszáld ugy azt a vonót, ha mondom. Lassan, a szivhez, hallod?

„Hej, more, more, more, eszem azt a szurkos kezedet!“

A primás kidülesztette a gyomrát, meg a szemeit, úgy huzta a sovány szőke férfinak, ki ugy állott előtte bortól lángba borult arcával, mint egy cinoberbe mártott csepü figura. Egyszerre csak elérzékenyülve megölelte a cigányt, szinig töltötte poharát ujra s összekocintotta asztalánál egy kövér gyürött képü urral, a ki egyenesen a Mokány Berci kalendáriumából érkezhetett meg. Piszkos kabátján egy óriási napraforgó ékeskedett, kalapját hátratolta összecsapzott fekete hajáról, poharát letette hangos kopanással, s a lábával is dobbantott egyet hozzá.

Öt órakor reggel találkoztam velök, mikor a vendéglőbe mentem, hogy reggelimet csendben költhessem el.

Ezek ugyan korán kelhettek fel! Mondám a vendéglősnek.

— Kérem, ezek tegnap keltek fel, egyenes névnapról jöttek ide.

— Szép! De nem mulathatnának egy külön teremben, hisz fellármázzák az egész fürdőt.

— Kértem, de nem akartak menni.

— Hát a kidobás mire való!

A vendéglős aggodalmasan nézett körül.

— Jaj, hova tetszik gondolni? Ilyen illustris férfiakat! Nem szabad, nem lehet.

— Ugy? És kik ezek az illustris, kedélyes férfiak?

— Mindkettő a nép erkölcsének őre. Az egyik pap, a másik orvos.

A bünös.

Olyan mint a kéneső, két percig nem tartja a hely, ha még olyan puha fenyő faszéket is tesznek alá. Barnafürtös fejecskéjét mindenhová dugja, gödrös kis kacsója mindenütt kalamol. A mint a nevelőnő kezébe veszi az étlapot, s nem figyel rá, kacagva elmenekül, s körül szaladgálja az egész vendéglőt. A hegyen sárgapiros bogyó fürtöket szedett, s utközben egy szál pipacsot is talált. A bogyókat hajszalagja mellé dugja, aztán az egyik asztalnál kiválaszt magának egy kövér kékszemü három éves gavallért, s odaszurja kecsesen a pipacsot kalapja mellé.

— Deje vejem csájdást táncojni!

A cigányok ugyan keringőt huznak, de az legkevésbbé sem zavarja a két apróságot. Nevetve kapaszkodnak egymásba, s enni való ügyetlenséggel tipegnek ide s tova.

Majdnem minden anya oda néz. Majdnem minden asszony ismerte a kis lány mamáját. — Egymás fülébe suttognak.

Szép asszony volt. Mindig lesütött szemekkel járt az utcán. Ugy van, még is meg látta, meg is szerette. Ott hagyta a férjét.

Ez a kis lány szakasztott olyan mint ő. Igen, éppen olyan kacér már most is. Ni mi-

Mai számunk 10 oldalra terjed.

férfiunak a közigazgatási téren hosszu éveken át elje-itett szolgálatait. Egyidejüleg utódává Vadnay Andort nevezte ki a főispáni székbe. — (Berettyó Ujfaluban) szeptember első felében tartja meg programmbeszédét Szunyogh Szabolcs, a kerület képviselője.

— **Külföldi hirek.** (Szerbia uj alkotmánya.) Hire jár, hogy a szerb király uj alkotmányjavaslatot készittet, a mely a király hatalmi állását megszilárditaná, de a népnek is nagyobb szabadságot biztositana. A javaslat már csaknem kész és legközelebb publikálják. A törvényhozást két kamarás országgyülés gyakorolná. A nagy szkuptsinát a télen fogják egybehivni, hogy a javaslat felett határozzon. — (A német császár terve.) A német császár azzal a tervvel foglalkozik, hogy Franciaország ne ünnepelje meg többé a Sedan-ünnepet, hogy igy megszünjék Német- és Franciaország között az évek óta tartó izgalom.

Tanszerkiállitási séták.

I.

Már hónapok óta érdeklődöm a tanszerkiállitás iránt. Nem vagyok sem rendező, sem biráló, sem pártoló, sem kiállitó, nincs jó formán semmi olyan czimem, melynélfogva a tanszerkiállitás iránt érdeklődnöm kellene, vagyok egyszerüen egy darab a nagy közönségből, még pedig azon ritka példányok közül egy, a kik magáért az ügyért, a népnevelés ügyéért érdeklődnek. Ezen önzetlen érdeklődésből kifolyólag a megnyitásra nem mentem el, annyival kevésbbé, mert más dolgom volt. Hanem délután 5 óra tájban vettem egy állandó j gyet azon czélzattal, hogy először is megnézem, hogy Kenézy kollegám előadását, kik hallgatják meg, másodszor és főleg pedig azért, hogy ha dolgaim közben a kiállitás felé vezet utam, oda nagyobb anyagi áldozatok kikerülésével több izben betekinthessek s szivemet édes örömmel töltsem el a népnevelés rohamos fejlődése felett.

Első célomtól részben eleestem, mert a mint a lépcsőn felfele m nt m, találkoztam régi jó barátommal és iskola társammal R. Kálmánnal, a ki mikor otthon van, Kassán hirdeti az igét hiveinek. Annyira megörültünk egymásnak, hogy már közel voltunk ahoz, hogy nyilvánosan összecsókolózzunk. De tekintettel arra, hogy sokan látnak, eszünkbe jutott, hogy férfiak közti csókolódzás mennyire izléstelen dolog, s igy maradtunk a meleg kézszoritásnál. Ő meg kérdezte, hogy vagyok, én megkérdeztem, hogy ő hogy van, egyszerre feleltünk: jól, az az türhetően, s azzal neki indultunk a kiállitásnak. De nem, előbb megkérdeztük, hogy vannak e sokan a felolvasó teremben, mire azt mondták, hogy vannak, de kevesen, tehát menjünk be, hogy többen legyenek. Azonban mi abból, hogy kevesen vannak, éppen az ellenkező következtetést vontuk le és nem mentünk be, már csak azért sem, mert láttuk, hogy az egészségtani előadások egy kis füzetben összegyüjtve megjelentek, tehát ezt vettük meg 20 krajczárért, gondolván hogy igy áldozunk is és a közleményeket majd elolvassuk otthon vacsora után Végig hallgatni olyan előadást, a mit nyomtatásban kényelmesen olvasni is lehet, tulságos áldozatnak tünt fel előttünk.

Egészen másként alakult volna a dolog, ha nők lettünk volna. Ez esetben bizonyára az előadás meghalligatásának adunk vala előnyt, már csak azért is, mert a kereskedelmi akadémia természettani termében a padok meglehetős meredeken emelkednek egymás fölébe, ugy hogy a bennök ülők, egy szép termet vagy ruhaderék előnyeit a legszemléltetőbb módon mutathatják be. — Kivánatos volna, hogy hölgyeink a padok ezen előnyös elrendezését jobban méltányolnák, annyival is inkább, mert akkor talán az előadattokból is megfigyélnének valamit, s megtanulnák, hogy miként kell a gyermekeket jól szoptatni stb., mert azt csak nem kivánhatjuk tőlük, hogy ezen, leginkább gyermekekről szóló előadásokat elolv ssák.

Mi tehát inkább a kiállitásból igyekeztünk valamit megnézni. Bementünk egy terembe, mely gondolom a 2-ik emeleten van. Nagyon szerettem volna gondolatban legalább megállapitani az összefüggést az itt látható varrógépek és a tanszerkiállitás között, de erre nem volt időm, mert egy előzékeny kedves hölgy azonnal megfogott (csupán szavával és tekintetével) s oda hivott egy géphez, mely nagyszerüen varrta fel a gombokat egy bőrdarabra, olyanforma tempóban, mint mikor egy cirkuszi ló lábait a zene ütemére emelgeti, jelentek meg a gombok, a bőrdarabra szép sorjában felvarrva. Ismét azon kezdtem gondolkozni, hogy vajon ez a gombvarró gép a tanszerek melyik csoportjába tartozik, de megint nem tudtam készen lenni gondolatommal, mert egy másik hölgy valami zörgős fehér puha dolgot nyomott a kezembe. Eleinte meg sem mertem nézni, mert családos ember vagyok s nem szerettem volna valami szerelmes levelet nyilvánosan mutogatni, de győzött szemérem-érzetem fölött a kiváncsiság s megnéztem, mi van a kezemben. Bizony bocsánat, bájos ismeretlen az előbb kifejezett gyanumért! Nem volt az egyéb, mint egy darabka vászon s azon egy gomblyuk, egy frissen kivarrt gomblyuk, de nem tündérujjak, hanem egy otromba gép munkája. Óh hova lesz a varrás költészete, ha már a gomblyukakat is gépek varrják ki! De ez még semmi. Vezetőnőm uj csudákat mutatott, nagyszerü himzéseket, piros, sárga, kék, lila, fehér s más szinü selyem fonalak rajzait, oly finom himzést, hogy felébredt bennem az egészség hivatott őre s kitörtem: „De nagyságod, az istenért, ez borzasztó, ezek a finom munkák tönkre teszik a szemet, a folytonos előrehajlás melletti munka passiv vérbőséget okoz a szem érhártyáján, a minek retina leválás és teljes megvakulás az eredménye. Megfoghatatlan könnyelmüségnek tartom, épen egy tanszerkiállitáson ilyesmit bemutatni. — Talán a kiállitási elnökök közül panaszoltam volna el valamelyiknek a dolgot, ha szép vezetőm tovább nem vitt volna, megmutatva, hogy egy másik varrógép mily könnyüséggel varrja ki ezeket a cifra himzéseket, ugy, hogy a varrónőnek jóformán oda sem kell nézni, csak a gépet hajtani s az elvégez mindent.

Megbékéltem teljesen s nagy örömömre megértettem azt is, hogy miért tanszer a varrógép. Azért tulnillik, mert megmutatja, hogy mire nem kell a leányokat tanitani Ha egyszer a gép ilyen pompásan himez, akkor vége van a kézi munkák test- és lélekölő hóbortjának. Nincs többé kézi himzés nem ülnek a leányok többé reggeltől délig, déltől estig görnyedve, beesett mellel, összenyomott hassal és pangó belekkel a himző rámа mellett! Éljen a himző varrógép!

Elidőztem volna még sokáig ebben a teremben, de csengettek, hogy takarodjunk haza felé, mert bezárnak. Azt gondoltam, hogy mig még világos van, nyitva lehetne a kiállitás, mert ugyis az 5 óra utáni időben van legtöbb embernek ideje arra, hogy ott szét nézzen, de nem mertem ezen véleménynek kifejezést adni, mert nem tudtam, hogy kinek mondjam. Annyi sok jelvényes fiatalabb és öregebb urat láttam ott, hogy egyiket sem mertem megszólitani,

---

lyen kényesen illegeti magát! A szeméből se néz jó ki. Ez is csapodár lesz. Ahányat lát, annyit szeret. Veszekedni fognak érte, ki tudja hány párbajnak lesz az okozója!

Az egyik érzékeny asszonyság már kész megsiratni a párbajban elesett szegény fiatalembereket.

A kis leány pedig gyermekboldogságtól repeső szivvel csak forog vidáman gondatlanul tovább, s annak a rettenetes bünnek, mely ott kacérkodik mosolygó szája szögletében, ott sötétlik fehér homlokán, nem tudja egyelőre még a nevét sem.

A kis pap

Esős idő volt, a völgy tele nyirkos ködděl. A társalgóban táncoltak. Nagy volt a jó kedv, nagy a felvert por, mely a lehangolt zongorára szállott és kevés a táncos. Az az egy, két szál robotolt. Amelyik nő jól táncolt, az férfiszámba ment. Egy kerevet-szögletben feketeruhás alak huzódott meg, egy pajkos asszony odatelepedett mellé.

— Hát tiszteledő atyám a falnak kurizál?

— Nagyságos asszonyom én csak boros üvegeknek szoktam kurizálni.

— De itt nincs most boros üveg.

— Elég baj az nekem.

— Eh! dehogy baj udvaroljon asszonyoknak.

— Nem szabad, két nap mulva felszentelnek.

— Éppen azért csak két nap még a világ, jöjjön no, ne okoskodjék, táncoljon velem!

— Én szerelmes Jézusom! De hisz nem tudok táncolni.

— Próbálja csak meg velem, rögtön fog tudni, nincsen abban a keringőbe semmi ördögi praktika, csak tegyen ugy, mintha a padlót akarná a lábával surolni.

A pajkos asszony csakugyan hatalmába keritette a kis papot s a két hosszu köntös zajos tapsok közt repült a termen keresztül.

Szegény kis pap szédelegve dölt egy karos székbe.

— Hej, nem nekem való ez! Nem szoktam én meg a forgolódást, a görbe utat, csak az egyenest.

Akkor nem is sokáig viseli a csuhát! Dörmögte hátul maliciosusan valaki.

Az elégedetlen.

Amint megérkezett, neki fogott a panaszkodásnak. Nemcsak a szájával panaszkodik, hanem a szemével, a kezével. Milyen lakás! Csupa nedvesség, az ágy kemény, mint a kő, a függöny oly ritka, hogy belátnak rajta. (A baglyok a szomszéd erdőből.)

Az ut nagyon kövecses finom lábacskáknak, a harsogó zene alterálja a gyönge ideget. És a koszt, a koszt iszonyu! (Valószinüleg azért fogyaszt el anyjával együtt csak egy portiót.) A fürdőben semmi komfort; nem rendezhetné be az igazgatóság ujonnan egy oly urhölgy kedvéért, ki minden évben külföldi üdülőhelyeken hóditott, s most még is magyar fürdőt szere cséltet jelenlétével? A társaság minden tagján meglátszik, hogy nem az udvarnál nevelkedett, goromba. (Mert nem foglalkozik folyton vele.) Szobaasszonya hanyag, rendetlenségben nincs párja az egész világon. (Büntetésül nem is kap egy fillér borravalót sem.) Két hétnél tovább nem állja ki a sanyaruságot. Utazik. (Utánvétellel is feladnák, csak menne már!)

A kékharisnya.

Fekete haja van, de kétségbeejtő ügyetlenséggel fésülködik. Karcsu, de oly nehézkesen lépked, mintha mindenik topánjában tiz kilósokat cipelne. Pedig szeretne kecsesen járni, lábujjhegyre pipiskedik s minden percben leszakitja ruhája zsinórját. A táncterembe csak megfigyelés végett megy, hanem azért titokban odaadná összes babérait egy jó csárdásért. Minden mellett a leghátulsó sorba ül, a hol mesterség volna meglenni. Jóakarói előre tuszkolják, csakhogy a mint ő odaül, az első sor is azonnal átváltozik fülkévé, nem látja meg senki. Mellőle, mögüle hivják ki a szép lányokat, s ő repülésüket sovár tekintettel követi. Végre megszánja egy jólelkü házas ember s fölkéri. De hajh, odabenn keringőt táncolnak s az a leggyöngébb oldala. Dobogó szivvel áll fel, nem hallja a zenét, nem látja táncosa biztató mosolyát, csak reszkető aggodalommal csinálja a lépéseket. Ám balsorsa nem tágit. Az első fordulónál beleütődnek egy másik párba, a másik fordulónál táncosa tyukszemére lép, a harmadiknál táncosa helyére vezeti. Mosolygó arccal ül még egy darabig, miatt lenyel egy csomó könyet, aztán hazamegy s ir egy hosszu, indulatos cikket a tánc erkölcsrontó voltáról.

Erika.

mert a mint láttam, mindenik jelvényre volt valami irva, de rövidlátó szemeimmel messziről nem tudtam elolvasni s attól tartottam, hogy olyan valakit szólitok meg, — a ki sértve érzi magát, ha ilyen haszontalan kérdéssel háborgatom, különben hallottam, hogy délben 12 órakor is bezárják s csak délután 3 órakor nyitják ki ujra. Ez nagy kár, mert én mindennap látok mindenféle állásu uri és nem uri embereket, akik 12 órakor mennek hazafelé s délután 3 órakor indulnak megint dolgaik után. Ezeknek 12-től 3-ig épen elég idejök volna a megebédelésre s azután a kiállitás megtekintésére. — De miután tudom, hogy ilyenféle intézkedés által a vendéglősök és kávésok jelentékeny kárt szenvednének, inkább elhallgattam azt a szerény véleményemet, hogy jó lenne a kiállitást délben be sem zárni. Majd rajta leszek én is, hogy betegeim kissé türelmesebbek legyenek s várjanak addig, mig én a kiállitást a kiszabott időben naponta lassanként alaposan tanulmányozhatom. Távoztam tehát a csengetésre annál fájóbb szivvel, mert a varrógép-teremből kijövet a kedves K. Juliska mosolyogva mutatott egy nagy könyvre hogy irjam bele a nevemet. Én a nevem beleirtam, ő nézegetheti, de én nem nézhettem tovább az ő mosolygó szemeibe, mert mint mondám, féltem, hogy lezárnak.

Dr. Vagabundus.

Tanárok gyülése.

(A tiszántuli ev. ref. középiskolai tanáregyesület közgyülése: — **második nap.**)

Debrecen, 1894. aug. 25.

A közgyülést — amely reggel 8 órára volt kitüzve — igen kevés tag jelenlétében 9 órakor nyitja meg Géresi Kálmán elnök.

Elnök a napirend előtt Elek Lajosnak, mint az egyesület legbuzgóbb tagjának, névnapja alkalmából szivélyes szerencse-kivánatát fejezi ki. (Éljenzés.)

Felolvastatik a tegnapi ülés jegyzőkönyve, azután pedig elnök bejelenti a tisztikar (elnök, jegyző és pénztárnok) lemondását.

Futó Mihály (H.-M. Vásárhely) melegen emlékszik meg a tisztikar müködéséről. Éljenzés közt szóllitja fel őket arra, hogy tartsák meg tisztségüket jövőre is.

A tisztikar az egyhangu lelkesedés közt hozott határozatra megtartja helyét, csupán egy elhunyt választmányi tag helyett szintén egyhangu lelkesedéssel Radácsi György (S.-Patak) választatott meg.

Ezután Dócy Imre, a debreceni ev. ref. főiskola igazgatója olvas fel részletet görögországi utjáról szóló tanulmányából. A felolvasott részlet cime „Olympiában“ költöi szárnyalásával, élénk leirásával, épp oly kellemes, mint tanulságos hallani valót képezett, melyben a felolvasó a sokszor feldolgozott tárgyat a közvetlen szemlélet frisseségével vonta be. Megemlitjük, hogy Dócy tanár érdekes képek fotografiák felmutatásával kisérte előadását, s végül egy olympiai olajágat mutatott fel, mint kirándulásának kedves emlékét.

A tapssal és éljenzéssel fogadott felolvasásért Géresi Kálmán elnök mondott köszönetet. Meg fog jelenni az egylet évkönyvében, lapunk pedig hétfőn kezdi meg közlését.

A következő felolvasás az Elek Lajosé a ki „A magyar protestáns tanárok anyagi helyzetét“ fejtegeti. A felolvasásokkal különösen érdekessé teszik a tanári-fizetések változásait és fejlődését bemutató adatok. Jelenleg egy középiskolai tanári fizetés sem kevesebb a kerületben évi 1000 forintnál. A gonddal és behatóan szerkeztett felolvasást végül megéljenzik.

Azután még a folyó ügyek és egyes inditványok következnek s a közgyülés véget ér. Jelen volt a gyülésen Békéssy Gyula kir. tan. és tankerületi főigazgató. Ma d. u. 3 órától a kiállitás és egyes közintézetek megtekintése, d. u. 4 órakor az ev. ref. vallástanárok értekezlete foly le.

*

A nyugdij-intézet közgyülése. A tiszántuli ev. ref. tanáregyesület tegnap d. u. 5 órakor a főiskola kis gyülés termében közgyülést tartott. Ez alkalommal az orsz. nyugdij-intézbe való átlépés ügye volt behatón megbeszélve s végül a központi bizottság utasitotta, hogy az átlépéshez szükséges adatokat minden irányban szerezze be s azokat a h. m.-vásárhelyi tanárkar közbejöttével dolgozza fel, a munkálatot küldje meg az illetékes tanárkaroknak s egyuttal ez ügyben tegyen jelentést a legközelebbi egyházkerületi gyülésen.

A nyugdijintézet vagyoni ereje 35367 frt, 19 kr. Nyugdijas, illetve gyámdijas 8 van, ezek segélyére 1800 forint fordittatik.

A közgyülés este 8 óra előtt véget ért.

*

Pótlólag emlitjük meg, hogy tegnapi tudósitásunkban dr. Móric Károly kecskeméti tanár nevét tévesen emlitettük fel.

Tanszerkiállitás.

NAPIREND

(Folytatás)

Aug. 26 d. e. 11 órakor a jury-bizottság itéletének kihirdetése a főiskolai diszteremben.

Délután 5 órakor a nagyerdő elején (a közuti vasuti végállomással szemben) nagy ifjusági játékverseny.

Aug. 27. D. u. 5½ órakor a keresk. akad. fizikai termében Eötvös K. Lajos előadása az iskolai egészségtani ciklusnak paedagogiai méltatása tárgyában.

Aug. 27. Délelőtt 8 órakor Vántsa György ipartanitó ismerteti I. a tanitók debreceni kézügyesitő tanfolyamát és termékeit, II. a debreceni kézügyesitő egyesület iskola mühelyét és termékeit,

* **A jury itéletének kihirdetése.** Az országos tanszerkiállitás jury-bizottsága mai napon és holnap reggel bevégezvén müködését és megállapitván az adandó kitüntetéseket, itéletét e hó 26.-án, vasárnap d. e. 11 órakor hirdetik ki a főiskolai diszteremben. Van szerencsém ez ünnepélyes tényre jury-bizottságunk tagjait, kiállitóinkat és általában a nagyérdemü közönséget tisztelettel meghivni. Debrecen, 1894. aug. 25. Csiky Lajos, a jury elnöke.

* **A kiállitás látogatottsága.** A kiállitás folyton nagy vonzerőt gyakorol a közönségre. Tegnap különösen sok látogatója volt minden helyiségnek. Az állandó jegyek tulajdonosaival együtt nem kevesebb mint 617 személy fordult meg a kiállitás területén. A kiállitott tárgyak is szép kelendőségnek örvendenek. Igen sokan igyekeznek valami emléket vásárolni a kiállitásról.

* **Előadás az üveggyártásról.** A főiskola természettani termében tegnap d. u. dr. Kiss Károly budapesti tanár érdekes előadást tartott az üveg készitésről, melyet gyakorlati kisérletekkel megyarázott. Bemutatta az üveghuzást és üvegfuvást. A gázlángnál megolvasztott üveg csövet 10—15 méternyire kihuzta, ugy hogy az üveg cső vékony szilánkokká vált. Készitett hamarosan különféle üvegtárgyakat is. A hallgatóság, melynek soraiban ott láttuk Kiss Áron és Wolafka Nándor püspököket is, zajosan megéljenezte az előadót.

* **Bankett a temesváriak tiszteletére.** Diszes társaság gyült tegnap este össze a „Margit-fürdő“ vendéglőjében. Dr. Wolafka Nándor v. püspök-plébános adott dus terítékü vacsorát ott a délmagyarországi tanitóegyesület 25 tagu küldöttsége tiszteletére, mely a kiállitás tanulmányozása végett jött Debrecenbe. — A fehér asztalokat hatvanan ülték körül. Csakhamar megeredt a szellemes felköszöntők árja. A sziyes, előzékeny házigazda püspök vendégeit köszöntötte fel. — Eötvös K. Lajos Wolafka Nándort, a v. püspök pedig Eötvös K. Lajost éltette, kinek ez alkalommal névnapi estéje volt. A debreceni tanitók nevében Thót László mondott zajos éljenzés között felköszöntőt a vendég tanitótestületre. Szebesztha Károly temesi tanfelügyelő dr. Wolafka Nándort, Váncsa György kiállitási titkár Szebesztha Károly tanfelügyelőt, Elemi Sándor temesvári tanitó Debrecen polgárságát, Váncsa György a délmagyarországi tanitó-egyesület és annak elnökét Schenk Jakabot, Eötvös K. Lajos pedig a jelenlevő hölgyeket köszöntötte fel. — A társaság Zsiga Józsiék cigány zenéje és a káptalan pincéjének kitünő borai mellett tiz óráig maradt együtt a legvidámabb hangulatban. A temesváriak ½11 órai vonattal visszautaztak. A vonathoz dr. Wolaffka Nándor és több debreceni kikisérte a kedves emlékekkel távozó délvidékieket.

* **A debreceni tornaegylet** e hó 26.-án, vasárnap d. u. 4 órakor — a mint már jelentettük — a nagyerdei korcsolya-téren középiskolai tanulókkal disztornázást rendez. Müsor: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok. 3. Iskolai szertornázás. 4. Versenyek: a) magas ugrás. b) távol ugrás. c) nyujtón. d) korláton. e) lóugrás. f) gyürühintán. g) futás. 5. Játék. 6. Füzér (zeneszóra). 7. Győztesek megnevezése s dijak kiosztása. 8. Elvonulás.

Irodalom — Müvészet.

* **Szobrok és müemlékek gyüjteménye a fő- és székvárosban.** Budapest fő- és székváros képzőmüvészeti bizottsága, melynek Gerlóczy Károly kir. tanácsos, I. alpolgármester az elnöke évekkel ezelőtt megkezdette a főváros területén levő szobrok, emléktáblák s egyéb müemlékek rajzainak, méreteinek s leirásának egy gyüjteménybe összefoglalását. Gróf Széchenyi István álló szobra és az Akadémia palotára helyezett relief emléktáblája, — Báró Eötvös József, Deák Ferenc és a budai honvéd-szobor, továbbá egy pár kőszent és kőkut rajzban, a Petőfi szobra pedig teljes leirással együtt már egybegyüjtve vannak s azokat nagy buzgalom és ügyszeretettel gondozza a fővárosi mérnöki hivatal egyik derék mérnöke, Kégly Árpád, kitől a debreceni Kossuth-szoborbizottság vezető elnöke azon szives igéretet nyerte, hogy a fő- és székváros szobrainak statisztikáját — mihelyt egybeállitva lesznek az adatok — készséggel bocsátják rendelkezésre, ha ez iránt a maga hivatalos utján intézkedés tétetik. A vidéken és nagyobb városainkban levő s a magyar nemzet géniuszát és a magyar kulturát megörökitett szobormüvek adataiért külön megkeresést intéz szoborbizottságunk. Nem nagyon sokfelé kell irni azt hisszük, s inkább az a nehézség nagyobb, hogy hová?

Szinház.

* **Csiky Gergely szinmüirói dijai.** Érdekes statisztikát közöl a B. H. korán elhunyt jeles szinmüirónk müveiről. Csiky Gergely összesen 26 szindarabot irt a nemzeti szinház számára: 4 tragédiát, 3 drámát, 9 szinmüvet, 9 vigjátékot, 1 bohózatot s azonkivül 1 drámai költeményt. Csiky összes darabjait előadták a nemzeti szinházban 400 szor, tehát majdnem két szinházi év estéit töltötték be. A 400 előadásnak brutto jövedelme volt ugyancsak a bérlethányad nélkül 223,895 frt 18 kr. Az összes irói dij: 45,745 frt 73 kr. Tudvalevőleg irt még Csiky e szindarabokon kivül népszinmüvet is. A Tunikás leányok-at és egy operettet, a Királyfogás-t, melyhez Konti irt zenét. Egyik darabját, A nagymamát, előadták Bécsben is, és ennek jövedelme nincs a fenti összegben — Számos müvet forditott görögből, angolból és franciából. Ha a fenti összeghez a vidéki szintársulatok járulékát és egyéb irói jövedelmeit hozzá veszszük, ugy 60.000 forintra tehető Csiky összes irói honoráriuma.

Vegyes hirek.

* **Elkergetett baptista próféták.** A borsodmegyei Szirma községből irják a következő érdekes dolgokat: Él községünkben egy dologtalan, vallási rajongó napszámos, bizonyos

Szabó József ki Nagyváradon, Debrecenben és H.-Böszörményben — ez utóbbi a központ — megismerkedett a baptista prófétákkal, azokat többször elhozta községünkbe is, itt éjjeli összejöveteleket tartottak, de a mi józan gondolkozású, buzgó kálvinista népünk megunván a folytonos csábitgatást és zaklatást, az utolsó látogatás alkalmával kaszára és kapára kapva, az idegen prófétákat kiverte, ugy, hogy azok alig birtak megmenekülni; a Szabó József lakásának ablakait pedig, hol botrányos erkölcstelenségek történtek, beverte. Feltünő jelenség, hogy a borsodi református hitközségeket különösen Pest-, Szabolcs- és Hajdumegyékből özönnel lepik el a csavargó, dologtalan próféták s működésükkel szemben az egyházi és világi hatóság is tehetetlenül áll, mivel őket miniszteri rendelet védi. — Figyelemre méltó, hogy most a szociálisták tanokat, mint keresztyéni elveket, bibliai alapon hirdetik. Igy például egyik szirman azt prédikálta: „Keresztelő Jánost megkérdezvén a sokaság, mondván: Mit cselekedjünk tehát? felelé: A kinek két köntöse vagyon, közölje azzal, a kinek nincsen és a kinek vagyon eledele, hasonlóképpen cselekedjék!“ (Lukács III. r. 10., 11 v.) — vagy: „Avagy nem választotta-e az Isten e világnak szegényeit? Avagy nem a gazdagok nyomoritanak-e meg titeket az ő kegyetlenségük által és nem azok vonzanak-e titeket a törvénybe?“ (Jakab II. r. 5., 6. v.) stb.

* **Öngyilkos báró.** Bécsben báró Mundy, a bécsi mentő-egyesület megalapitója, öngyilkos lett. Egy csatorna szélen találták meg a holt testét. Ő volt az, a ki Budapesten nagy részt vett a mentő-egyesületnek, ennek az eléggé nem dicsérhető humánus intézménynek a megalapitásában. Ő volt a kolozsvári mentő-egyesület megalapitásának egyik legfőbb részese. Báró Mundy az öngyilkosságot pisztolylövéssel követte el. A jelek azt mutatják, hogy az volt a szándéka, hogy a lövés után beforduljon a vizbe s azt óhajtotta, hogy holttestét majd a viz elsodorja. Mundy báró sokat szenvedett s bár ritkán panaszkodott, látni lehetett rajta, hogy nehéz betegséggel küzd. Hólyagbaja az utóbbi hónapokban nagyon elkeseritette. A kik közelebbről ismerték, azt hiszik, hogy a képzelt és igazi betegség szenvedései késztették az élettől való megválásra.

* **Dowét agyonlőtték.** Mannheimból irják, hogy a golyótogó páncéi feltalálóját Dowe Henriket e hó 20.-án a Schumann-féle cirkuszban agyonlőtték. Dowe már napok óta a cirkuszban mutogatta hires páncélját. Csodájára járt a kiváncsi közönség. Minden este, mikor a lövésekre került a sor, zsufolásig volt tele a cirkusz. E hó 20-ig a golyóálló páncéi csak állta a próbalövést, de 20.-án este megtörtént, hogy a golyó a páncélt átfurta és Dowe holtan rogyott össze. A hir azonban még megerősitésre szorul.

* **Lázár Béla meggyógyult.** Bizonyára széles körökben fog örömet kelteni az a hir hogy Lázár Béla huszár főhadnagy, ismert sportsman, a ki tavaly Alagon lováról lebukva, agyrázkódást szenvedett, gyógyultan hagyta el a Schwarzer-féle intézetet.

* **Hó Liptóban.** Liptó-Szent-Miklóson a várostól északra fekvő határhegyeken nagy hóesés volt. Hatalmas, vastag hóréteg boritja a hegyeket s a vidéken oly hideg van, hogy téli kabátban járnak az emberek. — Zakopanéból is jelentik, hogy a Tátrában két napig erősen havazott. A legyel Tátra 2000, a lomnici csucs pedig 1800 méternyi régióban hóval van boritva.

Helyi hirek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. **2 órakor**, csak esetleg **nétfőn** később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óraig tartatnak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. augusztus hó 25-én reggeli 7 órakor. Hőmérséklet 17.8 C. fok. Légnyomás 764.4 milim. Szélirány s élesend. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig ,/ millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 30 fok. Legalacsonyabb hőm. 16 fok.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreceni távirda-hivatalnál augusztus 25-én: enyhe, hősülyedés.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapon ként d. e. 10-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon“-a (Kereszk-Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig Találkozás ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Orfeum minden este a „Koronă“-ban, és „A debreceni polgárban.“

Zeneestély az „Angol királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

A tüzoltó-zenekar minden szombaton, vasárnap és ünnepnapon este a „Budapest“ sörcsarnokban játszik.

Aug. 28-án este 8 órakor mükedvelő előadás a „Margit“ fürdő disztermében.

Aug. 29. Rendkivüli városi közgyülés. D. e. 10 órakor.

Szeptember 9.-én este 1/2 8 órakor, mükedvelő előadás a „Margit“-fürdőben.

Szept. 10 Tanév megnyitása az iskolában.

— **A protestáns árvatartó alap.** Lapunk tegnapelőtti számában jelentettük, hogy ő Felsége a király legkegyelmesebben beleegyezett, hogy a város közönsége a Mária Terézia-féle protestáns árvatartó alapot a helybeli két protestáns egyháznak árva nevelési, tartási és segélyezési célokra kiadja s a felosztás kulcsának megállapitásával pedig a belügyminisztert bizta meg. A belügymiuiszter az alap végleges rendezése tárgyában már döntött is s erről leiratban értesitette a város közönségét. A mult évi juliusban hozott városi közgyülési határozatot jóváhagyta azon hozzáadással, hogy a határozatban emlitett egyházak által (ev. ref. és ág. ev.) a kezelésük és felügyeletükre bizott alapitványi vagyonról szabályszerü alapitványi okievelek állittassanak ki és a vagyon kezeléséről minden év végével szabályszerü számadási kivonatok terjesztessenek a város közönsége utján felülvizsgálás végett a belügyminiszterhez. — Az alapitványi vagyon, mely a belügyminiszteri jóváhagyás következtében a város kezelése alól a két prot. egyház kezébe megy át, a mult év végén **294,286** frt 14 kr készpénzből, adóslevelekből, takarékpénztári könyvekből és egy 5—6 ezer frt értékü házutáni földbirtokból állott.

— **Személyi hir.** Bodossy Pál ev. ref. püspöki titkár ma hosszabb időre a bártfai fürdőre utazott el.

— **Istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban következők végzik az istentiszteletet: A nagytemplomban Mindszenty Imre segédlelkész, a kistemplomban Kovács Emil, az ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. A Kossuth-utcai templomban orgonabeállitás miatt istenitisztelet nem lesz. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor kis misét mond Kópis József segédlelkész, 9 órakor énekes nagy mise lesz, tartja dr. Wolaffka Nándor vál. püspök-plébános. Szent beszédet mond Kópis József. 1/2 12 órakor Tarnay Károly segédlelkész tart csendes misét. Délután 3 órakor litánia veszi kezdetét. A Miklós-utcán levő ág. ev. imaházban d. e. 10 órakor Materny Lajos lelkész tart istenitiszteletet.

— **Felolvasások.** A debreceni orvosi kar ambiciózus fiatal tagjai által rendezett felolvasás ciklust tegnap délután folytatták. Ezuttal dr. Tüdős Kálmán állott a felolvaó asztalhoz és tartalmas értekezést hallottunk tőle a tanitó képezdei közegészségtan tanitásáról. Megelőző leg dr. K. Szalay Béla tartott felolvasást a csecsemők táplálásáról.

— **Kossuth szobra.** Kossuth Lajos Debrecenben felállitandó szobrára ma beérkezett 6 kor. 40 fill, Suhajda József (T.-Polgár) gy. ivén 4 k. Tóth Gyula (Vencsellő) pedig 2 k. 40 fil ért küldött.

— **Temetés.** Tegnap délután három órakor kisérték örök-nyugalomra a kisvárad utcai 2085 sz. háztól Béressy Sámuel ügyvédet és földbirtokost Koporsóját koszoruk boritották s nagy számu közönség jelent meg a végtisztességtételen. A temetési gyászszertartást a városi dalegylet éneke nyitotta meg s jelen voltak az elhunyt özvegyén és gyermekein kivül Szunyogh Sándor pénzügyigazgató és Szalay József vejei, továbbá Komlóssy Dezső ny. kir. táblai biró, Komlóssy Arthur, id. és ifj. Tikos József, Tikos Imre v. mérnök, Tikos István gőzm. tisztv., ifj. Tikos István m. kir. honvédhadnagy stb. a rokonság köréből; ott voltak továbbá Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, Simonffy Imre kir. tan polgármester, Rásó Gyula kir. tan. alispán, dr. Kola János kir. tan. ügyv. kam. elnök, Simonffy Emil zenedei igazgató, Orosz László pénzügyi ig. hely. Nagy Károly, Konrád Sámuel, Sárváry Lőrinc, törv. birák, Pusztay Sándor, Ferenczy Elek főszolgabiró, Ábrahám László v. t. főügyész, Márk Endre, Des Combes Henrik, Vadon Sándor ügyvédek, Nemes Kálmán, dr. Ujfalussy József k. főorvos, Hutfilész Kázmér, Dalmy Kálmán Zádor Lajos, Rotschnek V. Emil, Vecsey Viktor, Kovács József, dr. Márton Kálmán, Sepsy Dezső megyei tisztviselő, Szabó Kálmán, Kardos László, Győrffy Aladár Handtel Vilmos stb. A családhoz tartozó hölgyeken kivül ott láttuk özv Veresné Szathmáry Teréz nőegyleti elnököt, Özvegy Révész Bálintnét, özv. Leéb Pálnét, Simonffy Emilnét, Szabó Kálmánnét, Pellek Sándornét stb. A dalegylet gyászéneke elhangzása után a tanitóképezde ifjusága énekelt mire K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész mondott az elhunyt felett megható imádságot. Erre ismét a dalegylet hangoztatott egy gyönyörü gyászéneket s a gyászszertartásnak a háznál való befejezéseül ismét a diákok énekeltek, minek végeztével a koporsót a gyászkocsira emelték s megindult a menet a Kossuth-utcai temető felé. A koporsóra helyezett remek élővirágokból, babér és myrtus levelekből készitett koszoruk szalagjai a következő felirásokat viselték:

„Szeretett férjének — bánatos özvegye“, „özv. Komlóssy Imréné — a szerető rokonnak“, „Irén (Nemes) — a jó keresztapának“, „Fráter Erzsik — a jó Samu bácsinak“, „Komlóssy Arthur és családja — a szerető jó rokonnak“, „Szeretett atyjuknak — Sándor, Ilonka“, „Szeretett atyjuknak — Józsi, Gizella“, Tikos István és neje — a jó sógornak“, „Szeretett nagyatyjuknak — Lili, Margit, Zoltán, Rudi, Mártha, Pali, Magda, Gizi“, „Debreceni első takarékpénztár — egykori aligazgatójának“, „Vadon Sándor — egykori főnökének“.

A temetőben még a dalegylet énekelt búcsú-gyászéneket, aztán levitték a koporsót a családi sirboltba s uj lakóját átadták az örök nyugalomnak.

— **Tisztelgő tanitók** A debreceni ev. ref. tanitótestület ma délelőtt tisztelgett a tanitók két Lajosánál, Németh y Lajos iskolaszéki elnöknél és Kovács Lajos tanitóképezdei tanárnál. A tisztelgőket Lada Sándor, testületi elnök vezette.

— **Porosz tanár Debrecenben.** A éberswaldi porosz kir. erdészeti akadémia tanára dr. E. Rhaman (akit egyik helybeli hirlap Éberswald Romännak keresztelt el) Török Gábor erdőmester kalauzolása mellett kint járt a guti erdőn, volt a nagy-cserén, ahol különös érdeklődéssel nézte a kaszálló kiméréseket. Ma pedig a Hortobágyra utazik ahol most igazi sivatagot fog látni.

— **Mükedvelő előadás** Holnap estve 8 órakor fog a „Csokonai-kör“ házalapja javára a kereskedő ifjak egy része által rendezett mükedvelő előadás a „Margit fürdő“ disztermében megtartatni. A rendezőség ez uton is felhivja a nagyérdemü közönség figyelmét az előadásra, melynek jövedelmét városunk nagy szülöttéről fenmaradt ereklyék megőrzésére szolgálandó ház épitésére forditják.

— **Lajos napja.** A Lajosok egészségére ürített poharak csengése töltötte be városunkban az elmult éjszakát. Lajos napját, Kossuth Lajos emlékét megülte az első debreceni magyar asztaltársaság is. A társaság tagjai közül mintegy 30-an a n.-várad utcai Huszár-féle vendéglőbe gyülekeztek össze, s a maguk főzte magyar gulyás és debreceni speciális ételek elköltése után cigány zene mellett ürültek a poharak. Felköszöntők természetesen, hogy nem maradtak el. Vetésy Béla volt az első; aki szép beszédben emlékezett meg a legnagyobb Lajosról. Imaszerü beszédjéből, — ahol az egek urához fohászkodik, — közöljük a következő részletet: ...„keresztyén hitünk bizalmával; nemzeti dicsőségünknek érzetével, halottunk történelmi halhatatlanságának tudatával rebegjük vigasztalásul az apostoli szavakat: „halál! hol van a te diadalmad, koporsó, hol van a te fulánkod?“ Ami a földé volt, csak az lesz a földé, a lélek halhatatlan; neve: elv, jelleme: eszmény; küzdelme példa gyanánt marad az utókorra örökségül; hadd legyen neki pihenése imádott hazája földjén még édesebb, hadd legyen nekünk a haza földje még szentebb...“ Mándoki Béla, nyug. színművész ürítette ezután poharát Kossuth emlékére. Kerekes Sámuel marosvásárhelyi tanár, — ki mint vendég jelent meg az ünnepélyen, — szintén mondott lendületes beszédet. Még számos, szivből jövő tószt után a társaság a hajnali órákban oszlott szét.

— **Adomány az iskoláknak.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület nehány iskolájának számára Szabó Ferenc, német-eleméri (Torontál m.) plébános az általa szerkesztett „történeti, nép- és földrajzi könyvtár“ 70 kötetre rugó, mintegy 200 frt értékü müveket több példányban felajánlott, teljesen dijtalanu, csupán a postaköltségeknek (5 kilogrammos csomagonként 50 kr.) és nehány bekötött példány kötési árának megtérítését kivánja. Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő lapunk utján is felszólitja az iskolák intézőségét abbeli szándékuk kijelentésére, hogy hajlandó-é az adományozott könyvek közül megszerezni egy, vagy több kötetet oly módon, hogy az adományozónak megtéritik. Az erre hajlandók a postaköltségeket nevezett plébánoshoz küldjék el, a könyvekről az átvételi vényt pedig Eötvös K. Lajos tanfelügyelőhöz juttassák.

— **A debreceni aruraktár r.-társaság** idei évi rendes közgyülését szept hó 30. én fogja megtartani, d. e. 10 órakor a városháza nagy termében.

— **Debreceni egyetem.** Szilágyi Bálint és Hódy Béla egyháztanácsosok gyüjtőivén befolyt adományok: özv. Hódy Bálintné 4 kor., Marjalaky György 2 kor., Nagy Péter 10 kor., özv. Lengyel Zsigmondné 4 kor., özv. Jablonczay Kálmanné 20 kor., Domkus Péter 40 fill, özv. Perbárth Istvánné 40 fill., Novotny Tibold 80 fill., Silbermann Herman 2 kor., özv. Mészáros Józsefné 6 kor., özv. Jámbor Ferencné 1 kor., Bajnai Imre 40 fill., Sapka János 2 kor., ifj. Gyarmathy János 8 k., Bod Kálmán 1 kor., Szobosztai Károlyné 2 kor, ifj. Haranghy Györgyné 2 korona, Medgyessy Ferenc 6 korona, Schönfeld Gáborné 1 korona, Freidenfeld Rudolf 3 kor., Jármy Ödönné 2 kor., N. N. 40 fill., Halász Zsuzsika 2 kor., Janossy Mártonné 2 korona, Harmathy Pál 10 kor., özv. Orosz Lászlóné 10 kor., Fodor Gábor 4 kor., Gulyás Károly 1 kor., Hujnáb Ede 10 kor., Orosz Sándor 40 fill., Herdlicka Béla 4 kor., Kovács Ilka 2 kor., Mayer Mária 2 kor., Martha Albert 10 kor, Handtel Vilmos 10 kor., Havas Kálmán 2 kor., Bacsó Bálint 2 kor, Nemes Gábor 10 kor., özv. Haranghy Istvánné 10 kor., Haranghy Bálint 10 kor., Török Péter 10 kor., Deák Ferenc 2 kor., Davidházy Imre 50 kor., Bakos Antal 2 kor., özv. Ember Istvánné 1 kor., Domokos 4 kor, Dr. Uj Kálmán 10 k., ifj. Rác Lajos 2 korona., N. N. 2 korona., Kuruc Miklós 2 kor., N. N. 1 kor., özv. Krisztiani Alajosné 2 kor., Megyeri Miklósné 2 kor., Tóth Ferenc 6 kor., Lengyel Eleonóra 1 kor, Komorócy Ferenc 10 kor., Hegyi Károly 3 kor., Klein Mór 10 kor., Péterfi Benő 10 kor., Kerekes János 10 kor., Molnár Albert 10 kor., özv. Illyéssy Györgyné 4 kor., özv. Szunyoghy Istvánné 2 kor., Márton Jenő 4 kor., Zöld Mihály 10 kor., Bodonyi Lajos 10 kor., Szücs István 2 kor., Seres András 10 kor., ifj. Seres András 2 kor., Farkas Albert 10 kor., Ménes István 4 kor., Szabó Sándor 4 kor., Kiss Mihály 1 kor., özv. Zöld Jánosné 2 kor., Pávay Gyuláné 2 kor., Dalmi István 1 kor., Lakatos Lajos 60 fill., Lelesz László 1 kor. Mindszenti Lajos 1 kor. Visky Sándorné 1 kor., Gerece Jánosné 1 kor., Sarkadi István 1 kor, Varga Lajos 2 kor., Szendrei Sándor 20 fill., Frankl Ferenc 1 kor., Erdei János 2 kor., Berényi János 2. kor., Némethi István 1 kor., Oravszki János 2 kor., özv. Sárközy Gedeonné 2 kor., özv. Kiszel Istvánné 4 kor., Harsányi Lajosné 2 kor., Alföldi Mihály 40 fill., Szilágyi Bálint 20 kor., Viberál János 4 kor., Összesen: 450 korona. Kamat 2 korona 14 fillér, összesen 452 korona 14 fillér.

— **Matineé.** Kellemes szórakozásban részesültek a tanszerkiállitás látogatói. A kereskedelmi akadémia zenetermében a kiállitásra hozott Rósendorfer hangverseny-zongorán Ábrahám Irma, Eötvös Flóra és Sárváry Adél kisasszonyok játszottak élénk tetszés mellett. Szintén nagy tetszést aratott Medgyessy Piroska k. a. cimbalom játéka. Az előadást szép számu közönség hallgatta.

— **Még egy hangverseny.** Schmidt Róbert lipcsei zenetanár és Schnell József hegedümüvész szerdán este a Margit fürdő disztermében nagy hangversenyt rendeznek. A hangverseny zongoraszámát a hangversenyző a Jankó féle zongorán játsza. A részletes müsort később közöljük. Helyek árai: első rendü körszék 1 frt., másodrendü körszék 80 kr., álló hely 50 kr. — Jegyek holnaptól kezdve válthatók: Szent-Királyi Tivadar, László Albert és Schmid Sámuel kereskedésében, valamint a Bika szálloda kapusánál, a hangverseny estén pedig a pénztárnál.

— **Az iparos ifjuság** betegsegélyző pénztára tegnap este 8 órakor saját helyiségében Tóth Kálmán elnöklete alatt gyülést tartott, amelyen a holnap tartandó igazgatósági gyülés tárgyait készitették elő.

— **Halálozás.** N. Jobbágy János, helybeli polgár, életének 32. évében elhunyt. Temetése holnap, 26. délután 3 órakor lesz a Cser-utca 2360. számu házától, a kistemplomban tartandó gyászszertartás után pedig a Kossuth utcai temetőben helyezik örök nyugalomra.

— **Tüz.** Kisebb tüz-lárma okozott nagy riadalmat tegnap este. A Péterfia-utcát valóságos emberszakasz töltötte meg, a nagyerdő felé tartva azon hirre, hogy ott a nyári lakok közt pusztit a tüz. Szerencsére a füstje nagyobb volt, mint tüze, mert csupán egy jégverem égett a nagyerdő fái között. A kivonult tüzoltóság hamarosan elfojtotta a tüzet.

— **Kotillon estély.** Berényi Sámuel táctanitó aug. 26-án, vasárnap este a Manyi-utca 264. számu háznál reggelig tartó zártkörü kotillonestélyt rendez, tetszés szerinti belépő dijakkal. Kezdődik este 7 órakor. Lesz jó zene.

— **Az ut-alap pénztár** bevételeire és kiadásaira vonatkozó költség-előirányzat az 1895. és 1896. évre elkészülvén, az 1894. augusztus hó 25-től szeptember hó 9-ig bezárólag közszemlére, a városi tanács adóügyosztályánál kitétetett, hol azt az érdekeltek ez idő alatt megtekinthetik, s felebbezéseiket szeptember 9-ig a polgármesteri hivatalba beadhatják. — Debrecen, 1894. augusztus 24. A városi tanács.

Törvényszéki csarnok.

* **Kinevezés.** A király dr. Szabó Imre debreceni törvényszéki aljegyzőt a nyiregyházai járásbirósághoz albiróvá nevezte ki.

* **A hódmező-vásárhelyi szociálisták.** A szegedi törvényszék a hódmezővásárhelyi parasztszocialisták ismert zendülési ügyében határozott. A 65 vádlott közül 58 ellen a további eljárást beszüntették. A vád alá helyezettek — Kovács János főkolompos kivételével — szabadlábon maradtak.

* **Orosházi pénzhamisitók.** Csak nemrégiben volt szó a dunántuli pénzhamisitókról, a kik hamis gyártmányaikkal az egész országot elárasztották. A Dunántulon nem volt jóformán olyan község vagy város, a hol ne lett volna a bandának valamelyes irányban müködő tagja. Azonban a hamis pénzgyártás a Tiszántulon is megkezdte müködését, mint azt orosházi tudósitónk irja. A napokban egész városban szenzációt keltett egy letartóztatás Papp Ferencnét és szolgálóját Czeglédy Lidit letartóztatták, mivel hamis koronákat hoztak forgalomba. A vizsgálat szálai Mező-Kovácsházára vezettek, a hol Czeglédy Lidi vallomása szerint tömérdek koronás, tiz és husz filléres cinkből való utánzatot találtak. Ugyancsak itt fedezték föl a préseket is egy kivájt kenyérbe rejtve. A vizsgálatot Orosházán továbbra is folyamatban tartják.

Sport és Divat.

* **Dijlövészet a Nagyerdőn.** A debreceni lövésztársulat szeptember hó 2-án a nagyerdei polgári lövőházban dijazással egybekötött lövészetet tart, melynek programmja a következő: Szeptember 2.-án délelőtt 8 órától délután 1 óráig és délután 3 órától 7 óráig a lövés folytatása és befejezése. Szeptember 2.-án délután 1 órakor a nagyerdei vendéglőben társas ebéd, melyre magát a városban Fürst Ödön első lövész-mesternél vagy Németh András nagyerdei vendéglősnél előjegyezhetni. A lövés befejezése után történik a dijak kiosztása. Dijak a következők: I. A legmélyebb lövésekért: 1. Egy drb 20 koronás arany. 2. 15 franc aranyban 3. 1 drb cs. és kir. arany. 4. 10 franc aranyban. 5. 4 korona ezüstben. 6. 2 korona ezüstben. II. A legtöbb körért: 1. Egy drb 20 koronás arany. 2. 15 franc aranyban. 3. 1 drb cs. és kir. arany. 4. 10 franc aranyban. 5. 4 korona ezüstben. 6. 2 korona ezüstben. A dijak a lövészet alkalmával a lövöldében megtekinthetők. Lövési szabályok: 1. A négy céltábla távolsága 150 méter. 2. Lőhetni akár a társulat, akár saját fegyverével, melynek ürmérete 12 milliméternél nem nagyobb. 3. Dijra csak a társulat, vagy más magyarországi lövészegylet igazolt tagjai pályázhatnak. 4. Egy lövés ára társulati fegyverrel 10 krajcár, saját fegyverével 6 krajcár; legalább 40 lövés előre váltandó a lövés-jegyzőnél. Ezen társulat, valamint más magyarországi lövész-egylet igazolt tagjai a lövések árán kivül semmit sem, mások ezenkivül 1 forintot fizetnek. A kétnemü dijból mindenki csak egyet-egyet nyerhet. A lövésre vonatkozó egyéb szabályok az alapszabályokban foglaltatnak. — Debrecen, a lövész-társulatnak 1894. augusztus 20-án tartott választmányi üléséből. Bocskó Sámuel, első főlövészmester és elnök. Fürst Ödön, első lövészmester és pénztárnok. Dr. K. Tóth Mihály társulati jegyző.

Tanügy.

* **Iskolai értesitők.** (19). A debreceni ev. ref. egyház fiu-, és leány elemi iskoláinak értesitője az 1893/94-ki tanévről. — Az értesitő Németh y Lajos iskolaszéki elnök és Lada Sándor tanitótestületi elnök szerkesztése alatt jelent meg. Az iskolák fölött a felügyeletet a ref. iskolaszék gyakorolja. Erről és a különféle alapitványokról szól az I. és II. fejezet. Fiuiskola van a város különböző részein 5, — leányiskola pedig 13, ismétlő fiu- és leányiskola pedig 12, ugyanennyi tanitóval. A tanulók létszáma volt: leány 1850, fiu iskolákban 1310, a főiskolában elhelyezett elemi osztályokban 507, összesen 3767. Vallásra nézve: leány ev. ref. 1858, fiu ev. ref. 1831. A többiek legnagyobb

része katólikusok. Az értesitő V.—VIII. fejezetei a tantárgyat, az iskolai könyveket és a tanitók neveit sorolja fel. Az X. fejezetben Tassi Miklós értekezik „a testi nevelés fontossága és eszközei“-ről. Az értesitőt az iskolák berendezése és a mulasztások kimutatása zárja be.

* **Tanárok olaszországi tanulmányutja.** Szerdán d. e. 10 órakor gyültössze Budapesten az egyetem központi épületében ismerkedésre az a 26 gymnasiumi tanár, kik a vallás és közoktatásügyi miniszter által rendezett olaszországi tanulmányutban részt vesznek. Tavaly Görögországban járt egy expedició, az idén Itália klasszikus földje felé veszik utjokat a tanárok. Vezetőjük Pasteiner Gyula dr., a budapesti egyetemen a mütörténelem tanára. Az egybegyültek közt megjelent Klamarik János dr. miniszteri tanácsos is, kinek e tanulmányutak megteremtésében legtöbb része van. A miniszteri tanácsos nehány szives bucsuszót intézett a távozókhoz. A tanulmány-utban a debreceni ref. főgymnasiumtól Sinka Sándor tanár vesz részt, ismerőseink közül elutaztak Fiók Károly és dr. Csengeri János.

* **Iskolai értesités.** A debreceni ev. ref. egyház által fentartott felsőbb s az ezzel kapcsolatos négy osztályu elemi leányiskolában a beiratások augusztus hó 30.-tól kezdve naponként d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig eszközölhetők az iskola épületében, az igazgatói irodában, Kossuth-utca 2569. szám. — A kik most lépnek ezen iskolába, kötelesek felmutatni a beirás alkalmával iskolai-, születési-, himlőoltási bizonyitványaikat, a 10 évnél idősebbek azt is igazolni, hogy ujra oltattak. Az elemi négy és a felsőbb leányiskola első osztályába nyilvános elemi iskolai bizonyitványuk alapján, a felsőbb osztályokba csak nyilvános felsőbb leányiskolából hozott bizonyitvány mellett lehet beiratkozni; de akik a polgári iskola negyedik osztályát végezték, ha a francia nyelvből kellő ismeretük van, iskolai bizonyitványukra vehetők be az ötödik osztályba. — Akik megfelelő nyilvános iskolai bizonyitványt nem mutathatnak fel és akik elemi-, felső nép-, vagy a polg. iskola három osztályát végezték, azoknak felvételi vizsgálaton kell igazolniok, hogy az előző osztályokban tanitottakat kellő mértékben elsajátitották; a francia és német nyelvben hiányos előkészültség a felvételnél — még ez idő szerint — akadályul nem szolgál, mert ezek számára gondoskodva van pótló tanfolyamról. A tanitásdij az elemi négy osztályban 10, a felsőbb leányiskola I. II. III. IV. osztályában 20, az V. VI. osztályban 30 forint. Ezen kivül dologiakra minden növéndék 5 frtot fizet. A beirás alkalmával fizetendő dologiak cimen 5 frt és a tanitásdij fele, a másik fele februárban is fizethető. Még jelenkezhetni benlakásra is. A „Női kereskedelmi tanfolyam“ a jelentkezők csekély száma miatt ez isk. évben is szünetel.

Hájas ur tragoediája.

I.

Hájas ur boldog.

Boldog!... Mily kevés emberről lehet ezt elmondani. A hosszu szakállu napkeleti bölcsek rövidesen kisütötték, nincs boldog ember a világon.

Jertek és nézzétek meg Hájast.

Kis felesége mellett paradicsomban véli magát. Ha otthonn ül s mucuskája aranyos fürtjeit nézi, elfeledkezik arról, hogy ő tulajdonképen vászonban, pamutban s hálósipkákban utazik, s csak azt gondolja, hogy most kis angyala mellett van, a kinek legfőbb gondját képezi, hogy Hájas urat szeresse s e mellett kitünő sülteket készitsen számára.

Hájas ur ugyanis utazó s e mellett inyenc volt. Oh, ő nem volt elfogult. Jól tudta, hogy a világ teremtése óta nem volt még ember, kinek arca pirosra hizott volna a csókoktól vagy jóllakott volna az ölelésekkel, vagy mondjuk, képes lett volna — Succit kivéve, az is talján — csak egy hétig is böjtölni.

Hájas ur szerette a jó ebédeket. Sokszor elmondta:

— Édes lelkem, kettőt szeretek, téged... és a rántott csirkét. Téded csak majd, de azt tényleg is megeszem... Mily szép vagy te... mily bájos a szép sült... de az a fő, hogy zsirba legyen sütve, piruljon az ki, mint a nap ha feljő, forrjon az a kályhán, a miként a szerelem lángja forr az én szivemben... Oh, hadd öleljelek meg... De vigyázz, hogy kozmás ne legyen oda ne süljön... Pá, aranyos...

Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy e bucsuszó egyaránt szólt a kis feleségnek s még inkább a remekbe készitendő csibepecsenyének.

Az intrikus.

S mialatt Hájas ur egész falvak fejébe nyomta a „Seiberfunkel és Silberkranz“ cég magyar hálósipkáit s ropogós bankók nyomták ennek következtében az ő erszényét, az ő szivét vágyódás fogta el, hogy haza érjen mielőbb.

Hájasné ő nagysága pedig gyakran unatkozott.

De hát mit is csináljon egy asszony, minthogy egyéb dolga sem volt, hogy a rántott csirkére gondoljon.

Hájas, az előrelátó vigéc, a jövedelem szaporodás végett kiadott egy szobát egy végzett földes urnak, ki bár nem végezte a gazdasági tanintézetet sem, mégis végzett már egy pár százezerrel.

S ez megkisérlette szórakoztatni, oly elragadón tudott beszélni:

— Lássa, angyalom, mily jó volna, ha Hájas ur hosszabb ideig távol maradna. Mi együtt merenghetnénk az ábrándos holdvilág mélabus fényében, együtt hallgathatnánk a csacska szellő zugását, a virágok illatát, a szerelem ezen hirnökeit, együtt élvezhetnénk . . .

Oh, ha Hájas ur egy hónapig mindég hálóreklikben s innen vagy 100 mértföldnyire távol utaznék.

S Hájasné elittasulva az együttes szelid élvezetek kilátásba helyezése által, mondá:

— Oh szép, szép, de hogyan?

S kezdődött a tanácskozás, de én istenem, ezen közben a menyecske egy sikolyt hallat:

— Végem, végem, oda sült a csibe a nagy beszédek között!

Hájas ur haragszik.

Emlegették — farkast, hazajött Hájas.

A szoba ur a léptek hallatára vissza sietett tovább merengeni (lelke rajta), s a menyecske félve várta urát.

Hájas ur belépett. Láttátok a mókust, hogyan ugrál dióért. Oly gyorsan termett bent Hájas, hogy felesége s a rántott csibe mellett lehessen:

— Megjöttem, aranyosom! Visszahozott a vágy, hogy uj szállitmányt vigyek magammal. Oh, hadd csókoljalak meg, s hadd egyem elkészitetted a csibét, én angyalom?

A menyecske behozta a csibét. Oh Istenem, hogy nézett a ki. A máskor mosolygós piros szin feketét öltött magára, mintha gyászolná maga is, hogy odasült a böséges zsir, mely a hét kövér esztendőre emlékeztetett, máskor sürüre aszalódva.

Hájas ur szemeibe köny szökött. Polgártársak! Láttátok-e már a vezért, ha csatát veszt, vagy a jogászt, a ki másodszor bukik meg az alapvizsgán, a vén kisasszonyt, kit utolsó udvarlója is cserbe hagy, a zsugorit, kinek elvész a kincse, hajgen: ugy fogalmatok lehet Hájas ur fájdalmairól.

„Egy szó nyillallott a szobán keresztül
Egy röpke szóban annyi fájdalom“
(Arany J.)

— Oda égett a csibe!

S a jókedvü Hájas oly szomoru arcot öltött magára, mint az a férj, kinek 6 heti tartózkodásra jön az anyósa.

Sirt, zokogott:

— Menj, menj tőlem, asszony, nem, nem szeretlek, nem, ezt nem türhetem, két hónapig kell legalább is utaznom, hogy a szivemen ejtett maró sebet, a csibén ejtett nagy sérelmet kiheverjem...

S lázasan kocsira kapva, ujra tüneményesen sikerrel árulta el a hazafias Seiberfunkel & Comp áruit, elkeseredésében két kétszer akkora árt sózva a szerencsétlen vevők nyakára.

Hájas ur szarvakat kap.

Kell-e még magyarázat?

A cim mindent megértet. A menyecske belátta, hogy az ő kedves ura többre becsül egy jó ebédet az ő jó kedélyü feleségénél s együtt merengett a derék szobaurral, aki több lakás restanciaját csókokkal s gyakori merengésekkel fizette meg s még nagyobb lakást kapott, ura levén Hájasné egész szivvilágának.

S Hájas ur két hónapig csakugyan vándorolt. S mikor már ujra kifogyott az eladni valókból, akkor irt haza egy könyekkel teleirt (a szoba ur állitása szerint vizzel önthette le a levelet) levelet s abban örök bocsánatot igér, ha egy kitünő ebéddel fogadja.

A kibékülés.

Hájas ur megjött. S a pompás csibe mellett, melyre a szoba ur is kapott meghivást bánatosan kérdezte:

— Hogy érezted magad távollétemben. S Hájasné busan zokogta.

— Busultam, lelkem Nehiámása, emésztett a bánat utánad!

— Ugy van! — intett bus merengve a szobaur, s aztán egyszerre elszólja magát;

— Éljen a rántott csirke.

Hájas ur örömest mondja rá: Éljen!

Váradi Ödön.

Szótalány.

— Közli: **Oláh György.** —

Ha két gavallér, urfi össze vész
A bál teremben és egyéb helyen,
Egy pár heves szó, pardon ám kevés . . .
Halálra hát! s a párbaj igy leszen.
Nos két gavallér most ha igy keres
Becsületet, mely tán szerezve sincs még:
Első tagom megnézni érdemes,
Igy tesznek ők, mert azt keresni igy szép.
Cselekvő ige második tagom,
Bogár, egér s a szú cselekszi azt;
A füzfa költő tollán, sőt nagyon!
S igy bár nem ir, nem hasztalan virraszt.
E kettő együtt: kerti disz, szeretjük, —
S gyönyörködünk meg-meg szagolva, bennük
A harmadik rag szijjra varrva van:
Lehet réz, sőt ezüst is és arany.
A végbetüt ha vesszük még ehhez:
Két ország serge itt jogot keres;
Sok vér befesti ezt a gyász-mezőt,
Mert hős hallálal haltak itt meg ők.
Tudod te már, mi most e szótalány:
Felesleges, ha tán kivallanám.

(Megfejtők neveit jövő **szombati számunkban** közöljük s köztük érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

*

Mult szombati talányunk megfejtése: **alap—pala, tag—gát, ürügy—gyürü, láma—Amál, háló—oláb, irás—Sári.**

Helyesen beküldötték: Wannert Albinné, Elek Z., Kápolnainé szül. Tóth Emma, Feketéné, **(nyertes)** Fehér Ottilia, Bányai Dezső, Bredt János (Tübinge), Debreczeni István, Péter Olga, Darvassi Esztike és Sándor, Pohl Emma, Tóth Pál Balog Lajos Falk Alice, Glück Leopoldné, Fülöp Luiza, Láng Irma, Szutor Esztike és Juliska, Kun Juliska, Előry Mariska, Irén és Kálmán Drucker Matild B. M. (Budapest) Pártányi Imre, Buzás Antal, Faules Ida és Olga, Rezeda kisasszony, Czizmadia Anna (Körös-Ladány), Körösy Adorján, Gyürky Ottilia, Sinay Imre, és ifj. Jan-

kovics Sándor, ifj. Pongor István gimn. tanuló, Korcsmáros Kálmán, Lukács Ilona, Csengeri József, Dobray Jolán, Kovács Feri, Moskovicz Jozefin, Szatmári Zoltán (gymn. tan.), Nánási Lajos, Szabó József, Buari Katalin, Tóth Helén, Kéry Anna, Neck Lina (Erdőbénye), Holli Emma Bagy Lóra, Bészler Ilka, Nigger, ifj. Balla István, Rosenfeld Emilia, Bodó Róza és Boriska Kentzler Gyula, Tárkányi Béla (Nagyvárad), Frank Mariska és Ernő Köblös Sámuel, Weisz Henrik.

Apró-cseprő.

* **Színészek közt**

Hamlet; Amikor én játszom, akkor megfeledkezem mindenről. Semmi sem existál számemra, csak a szerepem. A publikum egészen eltünik szemem elől...

Tartuffe: Ezen az utóbbin éppenséggel nem csodálkozom.

—

* **Orosz vélemény a franciákról.**

Rosztopcin hercegnek, Moszkva felgyujtójának most megjelent emlékiratai igy irják le a grande nation fiait:

— A francia egy léggömb, a melyet a hiuság fuj fel, a türelmetlenség bajt és az ellenállás tesz tönkre.

Másik helyen:

— A francia arra termett hogy sokat táncoljon, gyakran nevessen, folyton bolondozzék, sohase gondolkodjék.

*

KETTEN VAGYUNK...

Ketten vagyunk a kis szobában;
Szemembe néz, kezét fogom.
Szivem remeg-e, félve dobban —
S tünödöm édes álmokon.

Olyan megejtő csend borul ránk,
Olyan büvös mély a hangulat,
Minha szeretni most tanulnánk
Titokzatos varázs alatt.

S valami rejtett, véghetetlen
Mély bánat vesz rajtunk erőt,
Zokogni kezdünk mindaketten
A nyiló me nyország előtt.

Rudnyanszky Gyula.

*

Az esküdtszék nem politikai institució, hanem maga az ország.

Royer Pollard.

—

Be kell látnunk, hogy semmi igazságos sem létezhetik a törvényekben, hacsak az örök törvénynyel összhangban nem létezhetnek.

Szent Ágoston.

*

* **A papagályok tuberkolózisa.** Egy hires berlini orvos a tudományos kisérletek egész sorával akarja ujabban bebizonyitani, milyen veszedelmes az állatok tuberkolózisa az emberre, s az emberi tuberkolozis a szegény védtelen állatokra. Kisérletei során különösen érdekes eredményre jutott a papagályokra nézve. Kimutatta, hogy az európai szobafogságban élő papagályok 25%-a tuberkulótikus. Vizsgálatai révén pedig egy nagyon figyelemre méltó körülményre akadt, a mely nézete szerint sokban hozzájárul a tuberkolózis terjesztéséhez a papagályok közt. E körülmény pedig a legtöbb papagályt tartó hölgynek az a rossz szokása, hogy „szájból szájba“ etetik kedvenc madaraikat s igy az ajkaik közt tartott cukorkával átviszik azokra a bajt. — Igaz, hogy ebben épen a hölgyvilágnak állitja ki a tudós a legszomorubb egészségi bizonyitványt.

Debreceni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál f. évi augusztus 18.—25-ig. 1. A Szvetics leány-nevelő intézet veszi, a debreceni izraelita hitközség szt.-anna-utcai 2543. 2544. sz. házát 60000 frtért, — 2. Medgyesi Ferenc és neje Nagy Juliánna veszik, Weiszburg Teréz ondódi földét 1000 frtért. — 3. Miklóssy Gyula veszi Bészler Károly és neje Horváth Erzsébet n.-hatvan-utcai 1556. sz. házát 17000 frtért. — 4. Kemény János és neje Kovács Juliánna veszik, Kis András és neje Kiss Juliánna ispotály utc. 3477. sz. házát 9000 frtért. — 5. Boldog József és neje Berecki Sára veszik, Szentkirályi István ondódi földét 870 forintért. — 6. A debreceni izr. hitközség veszi özv. Molnár Györgyné Linkner Johanna n.-várad u. 2204. 2205. sz. házát 55000 frt. 7. Gyalai Jánosné Szoboszlai Mária veszi Erdős János és neje Kis Juliánna csapó kerti szőlőjét 700 frt. 8. Ujfalusi Gábor és neje Dézsi Juliánna veszik Csanak István és neje Erdődi Erzsébet ondódi földét 760 frt. 9. Kovács József és neje Müller Róza veszik Manin Péter téglás kerti szőllője egyrészét 150 frt. 10. Kovács András és neje Kozma Maria veszik Kovács Zsuzsánna Barta Jánosné és társai oláh u. 175 számu házát ondódi földdel 4300 frt. 11. Rastobszki József veszi Szilágyi Bálintné Mészáros Zsuzsánna hatvan-utcai szőlőjét 700 frtért.

Közgazdaság.

Az állatok hizlalása.

B.-Ujváros, aug. 25.

Hogy egy birtok jövedelmezősége biztosebb alapon nyugodjék, szükséges az állattenyésztés, az intensivebb üzletvitelre való tekintettel pedig különösen a szarvasmarha tenyésztésnek nagyobb mérvü felkarolása, mert az egyoldalu, a gazdát ma már semmiképen sem biztositó gabona termesztésnek jövőbeni gyümölcsöző voltára való kilátás éppen nem kedvező.

Szélesbitenünk kell tehát mezőgazdaságunk üzlet alapját s e szélesbitést ugy hajtsuk végre, ha fejlesztjük állattenyésztésünket. Takarmánytermesztés és erre állapitott okszerü állattenyésztés által érhetjük el azt, hogy ugy tenyésztésre mint hasznositásra való eladó állatunk mindig legyen. A tőkének ily módon való okszerü elhelyezése pedig kell hogy meghozza a megfelelő kamatjait. Egy nagyobb gazdaságnak egyik ilyen létágát képezi a gazdasági állatok egy részének hizlalása. Hizlalhatjuk nevezetesen a szarvasmarhát, sertést, juhot. Az állat hizlalásnak célja főleg a zsir és kevésbé a hus képzés, és husierakás. Üzleti szempontból csak akkor érdemes a gazdának hizlalni, ha vagy felesleges takarmánya marad, vagy pedig ál atjait már semmiféle más gazdasági célra, mint pl. igavonás, tejtermelés stb. nem használhatja; azért használtatnak oly ökrök melyek elgyengültek vagy elöregedtek s oly tehenek, melyek tejtermelése csökkent vagy megszünt vagy pedig melyek borju nevelésre már nem alkalmasok.

A sertés és juhtenyésztés pedig csakis ugy jövedelmező a gazdának, ha ez állatjait hizott állapotban tudja kellően értékesiteni.

Fiatal s nagy testü állatok jobban s gyorsabban hiznak, mint az öregek s kis termetüek.

A hizlalásnak főleg két módját kell megkülönböztetni: 1) legelőn s 2) istállón való hizlalás. Laikus ember is elképzelheti, hogy ez utóbbi az előnyösebb.

Állatok hizlalására alkalmas tápszerek illetőleg takarmánynemek: répa, tengeri, széna s gabonanemüek egyrésze.

Magától értetődik, hogy a hizlalásra szánt állatnak egészségesnek kell lennie; ez a hizás alapja s főfeltétele. A zsirlerakodás főleg a laza kötőszövetben történik, mely a bőr alatt, a bélfodorban, a vesék körül s az izmok között van. Egyes állatok hizóképessége tehát, a bőralatti s az izomközti kötőszövet kifejlődöttségétől függ, az éghajlati viszonyok nagyban befolyásolják az állatok hizékonyságát, igy pl. a hidegebb égöv alatt élő állatoknál ama laza kötőszövet, mely a zsir lerakodó helyéül szolgal sokkal nagyobb kifejlődöttségü, mint a melegebb éghajlat alatt élőknél; ez természetes is, mert a hideg ellen a csekély szőrön kivül a vastag, zsirréteg az, mely az állatnak védelmül szolgál. A hizásra leginkább alkalmas házi állataink nagy része Európa éjszaki részéből származnak.

Még egyes vidékek légnyomás különbözete is befolyásolhatja a hizékonyságot; igy a tenfödön tehát a kisebb légnyomásnak kitett állatok anyagos ereje sokkal élénkebb mint az alföldön élőké, miből önként következik, hogy a felföldiek kevésbé alkalmasok hizlalásra, mint az alföldiek. Miután mindama tápanyag, melyet a szervezet, életmüködései közepette nem használ el, zsirképződésre szolgál, főfeladata lesz a gazdának a zsirképzésen kivü, minden más életmüködést lehetőleg a minimumra reducálni; ilyenek a mozgás; a test meleg fejlesztése s a nőszösztön, adjunk tehát hizó állatnak lehetőleg nyugalmát; az istállót, melyben tartózkodnak, lehetőleg jó melegen tartsuk (12° C.) a mi a harmadik tényezőt illeti az ivarmirigyektől fosszuk meg. Miután a legelőn való hizlalásnál az első két feltétel lehetetlen azért csak szükség esetén (takarmányhiány stb.) folyamodjunk a hizlalás e módjához, Borjuk hizlalása — sajnos — nálunk még nem igen szokásos, pedig hogy ez egy nagyon keresett cikk, bizonyitja a párisi piacz a hol a kereslett még mindig sokkal nagyobb, mint a kinálat.

Plochmann Emil
állatorvos.

—

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1894. augusztus 24-én.)

Államadósság:		
Magyar aranyjáradék 4%	121.75	122.—
„ vasuti beruházási kötvény 4½%	126.50	127.—
„ koronajáradék 4%	96.—	96.30
„ regále váltsági kötvény 4½%	100.—	100.50
Osztrák aranyjáradék 4%	122.—	122.50
Egységes állam kötvény 4²/₁₀%	98.50	99.—
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	143.—	144.—
Részvények:		
Magyar hitelbank részvény	457.75	458.—
Osztrák hitelbank részvény	364.70	364.90
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	119.—	119.50
Sorsjegyek:		
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	127.50	128.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	12.—	12.50
Osztrák „ „ „	18.—	18.50
Olasz „ „ „	12.50	13.—
Bazilika sorsjegy	9.70	9.90
Jó-sziv „	3.05	3.35
Pénznemek:		
Os. és kir. arany	5.88	5.95
20 márkás arany	12.20	12.24
20 frankos arany	9.88	9.91
1 Savereigns	12.42	12.47

—

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Náder u. 6. sz.) tudósitása a „Debreceni Ellenőr“ részére

Budapest, augusztus 24.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma is jól kináltak, a malmok kitünő vételkedvet tanusitottak s az irányzat szilárd volt. Eladatott 40,000 mm. 5 krral magasabb árakon.

Eladások:

Tiszavidéki 100—83 mm. 6.85 frt. 100—82 6.85 frt. 400—82 mm. 6,80 frt. 200—82 mm. 6.70 frt. 2200—82 mm. 6.85 frt. 100—82 mm. 6.80 frt. 100—82 mm. 6.80 frt. 500—81 mm. 6,80 frt. 1100—81⁵ mm. 6.75 frt. 500—81 mm. 6.55 frt. 800—81⁵ mm. 6.75 frt. 300—81 mm. 6.75 frt. 1000—81⁵ mm. 6.72½ frt. 100—81 mm. 6.77½ frt. 100—81 mm. 6.67½ frt. 100—81 mm. 6.75 frt. 100—81⁵ mm. 6.70 frt

3 havi időre.

Egyéb cikkek változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerika ismételt lanyha jegyzései dacára nálunk szilárdan indult a buza, s az erős kereslet, továbbá a készáru üzlet szilárdsága — mely a gyenge hozataloknak tulajdonitható, — a szilárdságot fokozták, s igy zárlatig 4—5 krral még emelkedett. Tengeri a tegnap esti szilárd árfolyamokon indult, tekintettel azonban a gyenge keresletre nem emelkedett, s változatlanul zárult. Zab tegnap szép emelkedést mutatott, ma azonban teljesen üzlettelen volt.

Zárlat 1 óra:

		frt
Buza	szept.—okt. 1894	6.54—6.56
	márc.-ápr. ra 1895	7.——7.01
Rozs	szept.-okt. 1894	5.14—5.15
Tengeri	aug-szeptre 1894	5.70—5.71
	máj.—junra 1895	5.55—5.56
Zab	szept-okt 1894	5.77—5.79
Repcze	aug.—szept. 1894	9.40

Zárlat 4 óra:

		frt
Buza	szept.—okt 1894	6.55—6.56
	márc.-április-ra 1895	6.99—7.—
Rozs	szept.-okt. 1894	5.13—5.14
Tengeri	aug.-szeztre 1894	5.70—5.72
	máj.-junra 1895	5.53—5.54
Zab	szept.-okt. 1894	5.76—5.78
Repce	aug.-szeptre 1894	9.30—9.40

Hivatalos felmondások: 3000 mm. tengeri
Időjárás: derült.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Augusztus hó 23. Hizott sertés árak 1. Magyar első rendü: Öreg nehéz (páronkint 400 klgramm felüli sulyban) 42.—42.5 kr Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 42.—42.5 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 43.—44. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 44.—44.5 krig. — Fiatal könnyü (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban 45.—45.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 42.—43. kr. — Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 43.—43.5 krig. Könnyü (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 44.5—45. klg. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Szerkesztői posta.

P. E. (B.-Uj város.) Vettük, hozzuk, küldjük.

Erika. Éppen idején érkezett.

Sorrento. Tehát elől édes cikk a kicsinyeknek, hátul piszkos hizelgés a nagyoknak. Igazán érdekes.

T. F. („Szüreten"). Nem közölhető.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Komlóssy Dezső.

Vese, húgyhólyag, húgydara és **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Üzlethelyiség a főpiaczon.

A Tóth Gyula házban

(főpiacz és Hatvan-utcza sarkon)

egy szép és nagy üzlethelyiség

kiadandó.

Felvilágositást ád

Tóth Gyula vaskereskedő.

CSANAK JÓZSEF füszerkereskedése

DEBRECZENBEN, Piacz-utcza 1830 sz., saját ház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát következő árukból u. m.

CZUKOR, KÁVÉ, DÉLI GYÜMÖLCSÖK,

BEL- ÉS KÜLFÖLDI

GYÓGY- és ÁSVÁNYVIZEK,

magyar és franczia

pezsgőborok,

valódi **JAMAIKAI RUM, OROSZ CARAVÁN THEA,**

különféle **CSEMEGE SAJTOK,**

és minden más a füszer szakmába tartozó czikkekből.

Világhirü. — Minden országban fényesen bevezetve.

Sarg-féle

elismert nélkülözhetlen

fogtisztitószer

KALODONT

(Egeszségügyi hatóságilag megvizsgálva.)

Igen alkalmas utazásokon. Alomatikusan üditő. Mindenütt kapható.

Hogy egészségünk és jólérzésünkre nézve a jó emésztós a legfontosabb, tudja mindenki, de még nagyon is kevés figyelem fordittatik arra, hogy ehez elkerülhetlen előfeltétel egészséges fogak birtoka. A régi német közmondás: „Gut gekaut, ist halb verdaut" nem ismételhető elég gyakran és behatóan.

Thomas E. M. csász. tanácsos udvari fogorvos Bécsben, Dr. Koch tanár és más tudományos autoritások, legutóbb Dr. Miller W. D., a berlini egyetem fogorvosi intézetének tanára „Die Mikroorganismen der Mundhöhle", (Lipcse 1892.) czimü müvében meggyőzőleg kimutatták, hogy a nedvesmeleg szájüregben szakadatlanul és hihetetlen tömegekben méreganyagok képződnek, valamint, hogy az ebből eredő, gyakran rendkivül veszélyes betegségeknek csakis a száj rendes és lelkiismeretes tisztitása által lehet elejét venni. A „romlott száj" és a „romlott gyomor" közti benső összefüggés csak ezen uj beható vizsgálatok által állapittatott meg.

De a viz egyedül nem távolitja el e méreganyagokat. Ez csupán egy antiseptikusan ható, gondosan készitett és kipróbált fogtisztitó szer használata által, és pedig legjobban reggel és este, érhető el, mint a milyennek a „Sarg-féle Kalodont" általánosan elismerve van, melynek mindig növekedő, ma már milliókra menő használata legvilágosabban beszél e szer értékéről.

Rousseau mondá: „A nő szép fogakkal sohasem csunya!" De nem csak szépség és egy nevető száj bája éretik el a fogak ilyen gondozása által, hanem a mi sokkal fontosabb, egyszerrmind biztositatik az egészség és jól érzés a késő korig.

A mondottak megerősitései, elismerések és megren elő iratok a legmagasabb körökből minden darabhoz mellékelve vannak.

Óvakodjanak a csomagolásban hasonló, ámitásra számitott, értéktelen utánzatoktól!

SZABÓ LAJOS vinczellérképezdei igazgató, **Tarczal, Tokaj és Uj-Létai** szőllő telepeinek csemege szőllő termését megvettem.

Mai naptól kezdve bármily mennyiségben szállithatok kilónként 40 krajczárjával.

Tisztelettel

Leidenfrost Ármin.

---

2 arany, 13 ezüst érem.

9 disz- és elismerő okmány.

Kwizda-féle

Korneuburgi marha-táppor

lovak, szarvasmarha és juhok számára.

Egész dobozzal 70 kr., — fél dobozzal 35 kr.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, **é vágyhiánynál, rossz emésztésnél**, valamint **teheneknél a tej javitasa** s a **tejelőképesség fokozasa**ı czéljából.

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni: Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor

Fő letét: **Kwizda F. János** osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállitó kerületi gyógyszertárában **Korneuburgban**, Bécs mellett.

Valódi minőségben gyógyszertárakban és drogistáknál kapható.

Szeret ön

szép, fehér, czárt arczszint, ugy mosakodjék naponta

Bergmann liliomtej-szappanna

Bergmann és Tsa Drezden-Radebeul.

(Védjegy: Két bányász.)

Legjobb szer szeplő, valamint minden bőrtisztátalanság ellen. Egy drb. 45 kr. Kapható ROTHSCHNEK V. EMIL gyógyszertárában.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymàz.

Bécs

gyár alapittatott **1835!**

Ezen fénymáz vitriol **nékül** gyorsan a legszebb mély **feketeszinü fényt** ad ja és a **bőrt tartóssá** teszi.

Mindenütt raktáron!

Ertesités! A n. é. közönség saját **érdekében** kéretik csakis **Fernolendt fénymázt** venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernolendt

névaláirásommal vannak ellátva, mivel temérdek értéktelen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy igy a közönséget tévutra vezessék.

Világos czipőknek kitünő bőr-crême.

Valódi knittelfeldi

AZURIT

250 gr. eredeti csomagolásban. — Elsőrendü

RÉZGÁLICZOT.

Legjobb minőségü **zsákkötöző** és **dohányzsineget,**

ugyszinte fertőtlenitésre **kristályos** és **nyers CARBOLSAVAT,**

rózsaszinü **carbolmeszet,** magas fokú **chlormeszet** és **vasgáliczot** legjutányosabb árban ajánl

CSANAK JÓZSEF kereskedése.

Van szerencsém teljes tisztelettel a nagyérdemü virágkedvelő közönségnek köztudomására hozni, hogy a nagyérdemü közönségnek kényelmére egy igen hires, ügyes és legfinomabb izléssel biró **virágcsokor és koszoru kötőt és arangeurt**

virág üzletemben

szerződtettem, mely a legnagyobb városokban és legnevezetesebb virágüzletekben hosszu éveken keresztül mint első virágkötő müködött és mindenütt nagy kitüntetésben részesült. Törekvésem az, hogy nagyérdemü vevőimnek itt helyben, mint közelebbi vidéken lakóknak is minden igényeknek megfelelhessek és ezzel azon örvendetes helyzetbe juttatom, hogy az eddig leghiresebb virágüzletek versenyét egészen nyugodtan felvehetem.

Tisztelettel fordulok a nagyérdemü közönséghez becses szükségletét nálam megrendelni és meggyőződést szerezni arról, hogy minden még a legcsekélyebb megrendelés is a legnagyobb figyelemmel teljesitve lesz.

Nagyrabecsült virágkedvelő közönség kegyes bizalmáért esedezve vagyok teljes tisztelettel

Paczelt János

mag- és virágkereskedő

Debreczenben.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál, Debreczenben.

Med. univ.

Dr. SICHERMANN A. Fogorvosi műterme

a közönség rendelkezésére áll,
Nagy uj utcza 1708.
ingyen foghuzás
vasárnap d. e. 8—10

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd- jegygyel

csász. kir. osztr. 36089. szám. **magy. kir. szab. 48274. szám**

Leonhardi-féle

Iró-tenták:

Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könyvtenta kék-tekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus tenta — korom-fekete.
Világposta-tenta —

Legjobb folyó tenta a könyvvezetéshez; határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készitve.

Leonhardi-féle

Másoló-tenták:

Antracen-másoló
Alizarin iró és másoló

Kitünően másolódnak: egyszersmind könyvelésre is ajánlatosak.

Encre violette noire communicative
Violette kettős-másoló
Fekete világposta másoló

Egyetlen tenták kereskedelmi levelezésre, melyekről hónapok mulva tiszta másolatok eszithetők.

Non plus ultra másoló 4—6 másolatot ád. Fontos bankoknak, biztositóintézeteknek és tengerentuli levelezésre.

Leonhardi-féle Leonhardi-féle

Szines-tenták, autografia-tenták, hektographtenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolóknak, tenta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszebb irógép-festékek; fehérnemü jegyzés festék, folyékony enyv- és gummi, halenyv, fényenyv, Eau de Labarrapue tentafoltok eltávolitására papirról és fehérnemüről.

Pecsétviaszok bank-viasz ff. stb. A bel- és külföldi legtöbb irószerkereskedésben kaphatók.

Equitable

Egyesültállamokbeli Életbiztositó-Társaság

NEVYORKBAN.

Biztositási állag az 1893 év végén:	**o. é.**	**frt**	**2,331,331,442.—**
Uj üzlet az 1893. évben	„	„	**513.200,567.—**
Vagyon az 1893. év végével	„	„	**422,640,992.25**
Felesleg a kötvénybirtokosok számláján az 1893. év végével		„	**80,916,875.82**

Az összes nyereség a biztositottak között osztatik szét, anélkül, hogy a biztositottak pótfizetések teljesitésére kötelezve lennének.

Magyarországi igazgatóság: Budapesten.

Elnök: **Kossuth Ferencz.** Igazgató: **Bánó Ödön.**

Hajdumegyei főügynökség: **DEBRECZENBEN.**

(Ideiglenesen) Miklós-utcza 2081. sz alatt.

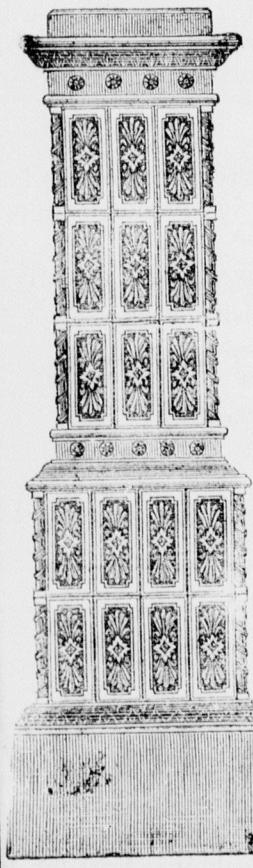

Nyári idényre

Jégszekrények, fürdőkádak, gyermek-kocsik,

kerti berendezések

ugymint **kerti lóczák, székek, asztalok, kerti butor** teljesen felszerelve,

Peronospora szőlőfecskendők,

elismert legjobb eredeti franczia rendszerben.

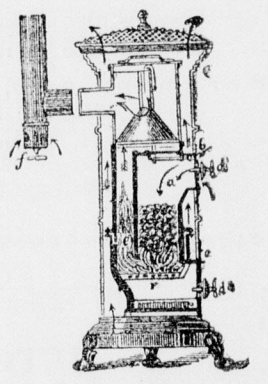

Épitési idényre

BUDWEISZI

PORCZELLÁN KÁLYHÁK

VASKÁLYHÁK Meidingi, Friedlandi, Krén szabadalom rendszerekben. **Konyhák** magyar, bécsi és franczia rendszerben.

Épitési vasalások és szerszámok.

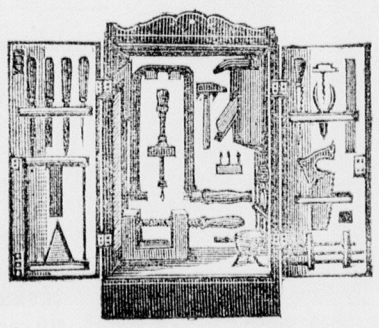

Tizedes és marha-mérlegek. Legnagyobb vasbutor-raktár.

Elsőrangu minőségben és legjutányosabb árak mellett.

KÉPES ÁRLAPOMAT circa 800 ábrával ingyen és postamentesen.

TÓTH GYULA

vaskereskedő, Debreczen, városházában.

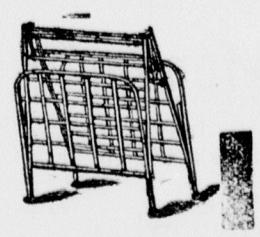

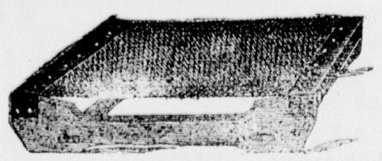

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1894.